

Số: 05/2024/QĐST-VDS

Lý Nhân, ngày 15 tháng 5 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LÝ NHÂN, TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đỗ Quốc Huy.

Thư ký phiên họp: Ông Trần Duy Thường - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp: Bà Đinh Thị Thu Hằng - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 06/2023/TLST-VDS ngày 07 tháng 11 năm 2023, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 05/2024/QĐST-VDS ngày 03 tháng 5 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Bùi Thị Ng, sinh năm 1971; địa chỉ: Thôn 3 Th, xã Nh, huyện L, tỉnh H.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Ông Nguyễn Văn Th, sinh năm 1968; đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn 6, xã Nh, huyện L, tỉnh H (là đối tượng tâm thần đang được chăm sóc, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng tập trung tại Trung tâm Điều trị nghiện ma túy và Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Hà Nam).

Người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị Nguyễn Thị Th (tức Thích Bảo G), sinh năm 1992 (là con đẻ của ông Nguyễn Văn Th); địa chỉ: Chùa Hòa Trung - thôn Hòa Trung, phường T, thị xã D, tỉnh H.

Phiên họp có mặt: Bà Ng; ông Th và chị Th vắng mặt (chị Th có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 02/11/2023, bản tự khai của người yêu cầu, bản tự khai của người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan, các tài liệu trong hồ sơ giải quyết việc dân sự và ý kiến của đương sự tại phiên họp như sau:

Bà Bùi Thị Ng và ông Nguyễn Văn Th có đăng ký kết hôn ngày 28/9/1990 tại UBND xã Nh, huyện L, tỉnh Hà Nam. Việc đăng ký kết hôn là hoàn toàn tự nguyện nhưng quá trình chung sống bà Ng và ông Th xảy ra nhiều va chạm, mâu thuẫn. Nguyên nhân mâu thuẫn là do ông Th có tính hay ghen và ông Th bị phát bệnh tâm thần từ năm 1992 với những biểu hiện khác thường như ông Th thường hay mắng chửi, đánh người vô cớ, ông Th không kiểm soát được bản thân, đi ngủ lúc nào cũng để dao, đục ở đầu giường và đe dọa sẽ giết bà Ngọc. Năm 1992, bà Ng và gia đình đưa ông Th đi khám và điều trị tại Bệnh viện tâm thần Hà Nam. Bệnh viện chẩn đoán ông Th bị bệnh tâm thần F20.6. Điều trị được khoảng 03 tháng, bệnh tạm ổn định, gia đình đưa ông Th về nhà lấy thuốc ở bệnh viện uống nhưng chỉ được vài tháng tình trạng bệnh tâm thần của ông Th lại tái phát. Hàng năm, ông Th ở nhà thì ít, đi điều trị ở Bệnh viện là chủ yếu nhưng tình trạng bệnh của ông Th không đỡ mà ngày càng nặng. Từ năm 2018 cho đến nay, ông Th được Trung tâm Điều trị nghiện ma túy và Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Hà Nam tiếp nhận để chăm sóc, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng cho ông Th.

Nay để có điều kiện làm thủ tục ly hôn với ông Th. Bà Ng yêu cầu Toà án tuyên bố ông Nguyễn Văn Th là người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị chỉ định chị Nguyễn Thị Th (con đẻ của ông Th) là người giám hộ cho ông Th theo quy định của pháp luật. Chị Nguyễn Thị Th nhất trí với nội dung, yêu cầu của bà Ng và chị đồng ý là người giám hộ cho ông Th.

Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 104/KLGD ngày 22/4/2024 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương đã kết luận: *“Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Văn Th bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng, bệnh ở giai đoạn sa sút trí tuệ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”*.

Tại phiên họp:

Bà Bùi Thị Ng thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, đề nghị Toà án tuyên bố ông Nguyễn Văn Th là người mất năng lực hành vi dân sự, chỉ định chị Nguyễn Thị Th (con đẻ của ông Th) là người giám hộ cho ông Th theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân trình bày quan điểm như sau: Về tố tụng, việc giải quyết việc dân sự của Toà án đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật; đề nghị Toà án chấp nhận yêu cầu của bà Bùi Thị Ng, tuyên bố ông Nguyễn Văn Th là người mất năng lực hành vi dân sự; chỉ định chị Nguyễn Thị Th là người giám hộ cho ông Th, xác định quyền và nghĩa vụ của chị Th đối với ông Th theo quy định của pháp luật. Về chi phí giám định không đặt ra giải quyết. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Ng phải nộp theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về tố tụng: Bà Bùi Thị Ng yêu cầu Toà án tuyên bố chồng của bà là ông Nguyễn Văn Th, sinh năm 1968; đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn 6, xã Nh, huyện L, tỉnh H (là đối tượng tâm thần đang được chăm sóc, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng tập trung tại Trung tâm Điều trị nghiện ma túy và Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Hà Nam) là người mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định chị Nguyễn Thị Th là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn Th. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

Chị Nguyễn Thị Th có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt, nên Hội đồng giải quyết việc dân sự tiến hành phiên họp vắng mặt đối với chị Th theo quy định tại khoản 1 Điều 228, Điều 361 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của bà Bùi Thị Ng: Ý kiến của bà Ng phù hợp với ý kiến người đại diện hợp pháp của ông Nguyễn Văn Th về mối quan hệ và quá trình mắc bệnh, điều trị bệnh của ông Nguyễn Văn Th cũng như tài liệu, chứng cứ do Toà án thu thập được.

Tại phiên họp, bà Bùi Thị Ng thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, đề nghị Toà án tuyên bố ông Th là người mất năng lực hành vi dân sự. Xét thấy, yêu cầu của bà Ng là phù hợp với Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 104/KLGD ngày 22/4/2024 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương và các tài liệu trong hồ sơ vụ việc, nên có đủ cơ sở kết luận: Ông Nguyễn Văn Th là người mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự.

Ông Th kết hôn với bà Ng là hợp pháp và sinh được một người con duy nhất là chị Nguyễn Thị Th. Quá trình giải quyết vụ việc, bà Ng từ chối là người giám hộ cho ông Th, đồng thời đề nghị chị Th là người có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự là người giám hộ cho ông Th theo quy định tại Điều 53 Bộ luật Dân sự; chị Th có các quyền, nghĩa vụ quy định tại các Điều 57, 58 và 59 Bộ luật dân sự, nên Toà án chỉ định chị Nguyễn Thị Th là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn Th.

Vì vậy, chấp nhận yêu cầu của bà Ng, tuyên bố ông Nguyễn Văn Th là người mất năng lực hành vi dân, chỉ định chị Nguyễn Thị Th là người giám hộ cho ông Th.

[3] Về chi phí giám định: Người yêu cầu là bà Bùi Thị Ng đã nộp toàn bộ chi phí giám định pháp y tâm thần đối với ông Th và không yêu cầu Toà án giải quyết đối với khoản chi phí này, nên không đặt ra giải quyết.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Bùi Thị Ng phải nộp toàn bộ lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 228, 281, 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật tố tụng dân sự; các Điều 22, 46, 47, 48, 49, 53, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật dân sự.

Áp dụng Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Áp dụng khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Bùi Thị N.

1. Tuyên bố: Ông Nguyễn Văn Th, sinh năm 1968; đăng ký hộ khẩu thường trú: Thôn 6, xã Nh, huyện L, tỉnh H (là đối tượng tâm thần đang được chăm sóc, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng tập trung tại Trung tâm Điều trị nghiện ma túy và Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Hà Nam) là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chỉ định chị Nguyễn Thị Th (tức Thích Bảo G), sinh năm 1992; địa chỉ: Chùa Hòa Trung - thôn Hòa Trung, phường T, thị xã D, tỉnh H là người giám hộ cho ông Nguyễn Văn Th. Chị Nguyễn Thị Th có quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Bùi Thị Ng phải nộp 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng. Được đối trừ vào tạm ứng lệ phí bà Ngọc đã nộp 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng tại biên lai số 0000856 ngày 06 tháng 11 năm 2023 tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án dân sự.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan và người đại diện hợp pháp của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND huyện Lý Nhân;
- Chi cục THADS huyện Lý Nhân;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (NCQLNVLQ);
- Người đại diện hợp pháp của NCQLNVLQ;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TOẠ PHIÊN TOÀ
(Đã ký)**

Đỗ Quốc Huy